

KLAGANDE

[REDACTED]

Ombud: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

MOTPART

Socialnämnden i Svenljunga kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 25 januari 2017 i mål nr 4658-16, se bilaga A

SAKEN

Personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

██████████ yrkar att han ska beviljas personlig assistans, då han tillhör personkretsen enligt 1 § 3. LSS. Han anför bl.a. följande. Det är obegripligt och felaktigt att han inte anses tillhöra personkretsen efter att ha gjort så i åtta år. Hans funktionshinder blir allt svårare. Han åberopar en neuropsykologisk utredning den 20 mars 2017 av leg. psykologen ██████████ utlåtanden den 21 mars 2017 respektive den 31 mars 2017 av specialistläkarna ██████████ resp. ██████████ samt ett intyg den 22 mars 2017 av elevhemsföreståndaren ██████████ samtliga vid Riksgymnasiet för rörelsehindrade, Göteborg.

Socialnämnden motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

I den åberopade neuropsykologiska utredningen anges bl.a. att ██████████ ██████████ uppfyller kriterierna för diagnosen kognitiv sjukdom orsakad av annat medicinskt tillstånd och att hans kognitiva förmågor är olika i olika avseenden.

I det åberopade intyget av elevhemsföreståndaren anges att elevhemmet är stängt åtminstone åtta veckor under sommaren och två och en halv vecka vid jul, men att ██████████ ofta valt att stanna på elevhemmet sådana helger och lov som elevhemmet är öppet.

Såsom förvaltningsrätten anfört är det förhållandena vid socialnämndens beslut som ska prövas. Vidare ska den hjälp ██████████ får vid Riksgymnasiet för rörelsehindrade beaktas. Med särskilt beaktande av dessa omständigheter instämmer kammarrätten i förvaltningsrättens bedömning. Det som ██████████ framfört i kammarrätten föranleder inte något annat ställningstagande. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Kammarrättsråden Bodil Stelzer (ordförande), Göran Mattsson (referent)
och Jan Källman har deltagit i avgörandet.

Föredragande: Johan Åkerhed

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING****DOM**
2017-01-25
Meddelad i JönköpingMål nr
4658-16**KLAGANDE**[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]Vårdnadshavare: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]**MOTPART**Socialnämnden i Svenljunga kommun
512 80 Svenljunga**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Socialnämndens beslut 2016-09-05

SAKEN

Personkretstillhörighet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Socialnämnden i Svenljunga kommun (nämnden) beslutade den 5 september 2016 att avslå [REDACTED] ansökan om insats i form av personlig assistent enligt LSS. Som motivering till beslutet angavs att han inte uppfyller alla rekvisit för personkrets 1 § 3 LSS då hans funktionshinder inte bedöms vara stort.

YRKANDEN M.M.

[REDACTED] vill att han ska omfattas av personkrets 1 § 3 LSS och att han som sådan person ska ha rätt till personlig assistans såväl all vaken som all sovande tid. Vidare vill han att beslutet ska ha lång giltighetstid.

Dok.Id 212945

Postadress Box 2201 550 02 Jönköping	Besöksadress Hamngatan 15	Telefon 036-15 66 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	Telefax 036-15 66 55	Expeditionstid måndag–fredag 08:00-16:00
---	-------------------------------------	---	--------------------------------	---

Nämnden vill att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

■■■■■ säger bl.a. följande. Ett avslagsbeslut kommer att medföra stora konsekvenser för honom. Sjukdomen är progressiv, där hans grovmotoriska förmågor under de senaste ett och ett halvt året har försämrats betydligt. Också synfunktionen och motoriken har försämrats. Dessutom har det tillkommit att han är mer avskärmad i sociala sammanhang, och att han behöver fasta rutiner för att känna sig trygg i vardagen. Om han blir det minsta stressad låser det sig och man får hjälpa honom med allt. Stressproblematiken och hjärntröttheten har blivit ännu mer påtaglig. Om det händer något saknar han förmåga att påkalla eller larma om hjälp. Han har rullstol och elrullstol. Ständig tillsyn behövs på grund av hans dåliga balans. När han ramlar kan han inte ta sig upp själv. Han behöver hjälp med tandborstning, att kamma sitt hår, att raka sig och att klippa tånaglar samt tvätta sig under armarna. Det behövs även hjälp med viss påklädning, dragkedjor och knappar (även på toaletten) samt med att knyta skor. Han behöver hjälp med mathållning, laga maten, duka, lägga upp på tallriken, skära kött och annan besvärlig mat, hälla upp dryck i glas m.m. Det behövs någon med honom när han tränar. Utan personlig assistans skulle han bli isolerad. Han kan inte hantera ekonomi och pengar, behöver hjälp med att skriva samt hjälp med att kommunicera. Således har han ett stort funktionshinder som ger honom betydande svårigheter i den dagliga livsföringen, och ett behov av återkommande hjälp dagligen. I skolan får han assistenthjälp med allt som ska skrivas och med att återberätta det som läraren tagit upp. Om han inte får rätt förutsättningar och hjälp, blir stressen och hjärntröttheten ett mer eller mindre permanent tillstånd och hans hjälpbehov skulle öka ytterligare. Han har inte haft den hjälp i skolan som han har varit beviljad under höstterminen. Detta eftersom det har varit svårt att rekrytera nya assistenter pga. avslagsbeslutet. Assistenterna från hemorten har därför varit behjälpliga mer på

helgerna. Hela tiden när han har haft personlig assistent boende i elevhemmet har han använt den fullt ut, för att kunna träna, gå på bio, träffa flickvännen och göra saker med de andra ungdomarna. Slutligen bör det framhållas att ett gynnande beslut inte kan dras in om det inte har inträffat någon förbättring. Han har snarare försämrats. Det intyg han åberopar av läkaren [REDACTED] se nedan, är utfärdat utifrån vårdnadshavarens beskrivning och utifrån grunddiagnosen. ADL-bedömningen är gjord utifrån hans bästa stunder, och situationen utifrån boendet i Angered, och överensstämmer inte med hans vardag. Det finns stora riskfaktorer med att inte bevilja honom assistans all vaken tid och han kan inte heller lämnas ensam i sovande tillstånd. Utan personlig assistans har han ett väldigt konserverat liv. [REDACTED] utsätts för alldeles för stora risker när han lämnas ensam och hans psykiska mående har kraftigt försämrats.

[REDACTED] åberopar bl.a. ett intyg daterat den 20 september 2016 från barnneurologen/habiliteringsläkaren [REDACTED] vid Habiliteringen i Borås, en ADL-bedömning daterad den 31 mars 2016 från arbetsterapeuten [REDACTED] ett intyg från en personlig assistent daterat den 18 oktober 2016, ett intyg för omprövning daterat den 14 november 2016 från arbetsterapeut, föreståndare vid elevhem, kurator och psykolog vid Riksgymnasiet för rörelsehindrade i Göteborg, ett intyg daterat den 10 november 2016 från rektor och studiehandledare vid samma gymnasium och ett intyg daterat den 15 december 2016 från psykologen [REDACTED]

Nämnden säger bl.a. följande. Det är riktigt att ett gynnande beslut inte kan ändras till nackdel för den enskilde. En ny prövning måste dock göras när tidigare tidsbegränsat beslut har gått ut. Den personliga assistansen har inte verkställts sedan [REDACTED] började skolan i augusti trots att föregående beslut gäller till den 30 september 2016. Enligt telefonsamtal med [REDACTED] har han inte träffat [REDACTED] i samband med sin komplettering. Intyget är baserat på telefonsamtal med vårdnadshavaren.

Vid utfärdandet av det första intyget den 16 mars 2016 har läkaren utgått från sjukgymnastutredning från 2014, vårdnadshavarens beskrivning och grunddiagnosen. [REDACTED] har uppgett att han inte har gjort några egna iakttagelser av [REDACTED] motoriska funktionsnedsättning eller själv bedömt att blockeringarna skulle vara sådana att han förhindras att påkalla hjälp. [REDACTED] har inte heller själv sett att de senaste åren skulle inneburet en försämring av [REDACTED] förmågor.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 1 § LSS anges att lagen innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och särskild service åt personer bland annat med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

I 7 § LSS anges bl.a. att personer som anges i 1 § har rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1–9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Enligt 9 § 2 p. innefattas insatsen biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken.

Av förarbetena till 1 § 3 LSS framgår att alla de i punkten angivna rekvisiten ska vara uppfyllda för att lagen ska vara tillämplig. Rekvisiten går dock inte att helt självständigt bedöma var för sig, eftersom de påverkar varandra. Med betydande svårigheter i den dagliga livsföringen avses bland annat att den enskilde inte på egen hand kan klara vardagsrutiner som toalettbestyr och hygien, påklädning, mathållning, kommunikation, förflyttning inomhus eller utomhus, sysselsättning och nödvändig träning och/eller behandling. Ett omfattande behov av stöd och service kan vara behov av hjälp i de avse-

enden som nyss nämnts. Behovet ska bedömas med beaktande av insatser från hela samhället, inte bara av insatser enligt denna lag. I begreppet omfattande behov av stöd och service kan ligga både kvalitativa och kvantitativa aspekter. Det innebär att den enskilde i allmänhet har ett dagligt behov av långvarigt eller upprepat stöd. Ibland kan det dock behövas återkommande insatser av så speciell art att de trots mindre tidsåtgång är att betrakta som omfattande. (Prop. 1992/93:159 s. 168 f.)

Utredningen i målet

I intyg daterat den 16 mars 2016 har [REDACTED] uttalat bl.a. följande. [REDACTED] är för det mesta rullstolsbunden. Hans motoriska förmåga har försämrats betydligt. Utan en stödperson kan han knappast gå. Dessutom behövs tillsyn i matsituationer då han sätter i halsen. Synfunktionen har också försämrats. Även hans begränsningar i finmotoriken har försämrats de senaste åren. Han behöver t.ex. hjälp med att klara av dragkedjor, knappar och att borsta tänderna. Pga. dysartri talar han mycket långsamt och delvis oförståeligt. [REDACTED] begränsas även av progressiva kognitiva problem, med svårigheter att initiera aktiviteter, organisera och att planera. De senaste åren har tillkommit att han är mer avskärmad i sociala sammanhang. Permanent behov av vuxens tillsyn behövs för att kunna utföra spontana aktiviteter utan risk för att fara illa. Ofta saknar han förmåga att be eller ringa om hjälp. Hemtjänstlarm är inte lämpligt.

I intyg daterat den 31 mars 2016 har [REDACTED] uttalat bl.a. följande. ADL-bedömningen är gjord genom observation och intervju med elevhemspersonal. [REDACTED] har en diagnos som medför svårigheter att samordna och koordinera rörelser, vilket leder till ryckiga rörelser. Benen är ostadiga och det är svårt att hålla balansen. Armarna får ryckiga, oprecisa rörelser som påverkar finmotoriken. Det är svårt med tvåhandsaktiviteter, att koordinera rörelser och med styrka i händer och grepp. [REDACTED] tal är hackigt. Hjärntrötthet påverkar honom mycket, han behöver ta paus flera

gångar per dag och vilar samt sover ca 45 minuter per dag. [REDACTED]

aktivitetsförmåga anges som följande:

Äta och dricka: Det behövs hjälp med att bereda, lägga upp och dela maten.

Han äter med bestick och dricker med sugrör men behöver hjälp med att hålla upp dryck, smöra smörgås, hyvla ost och ta ketchup etc.

Förflyttning: [REDACTED] tappar balansen flera gånger per dag. Han har nytta av ledstänger samt väggar. Om han faller har han svårt att planera hur han ska göra för att komma upp, samt var han ska sätta fötterna. Han går själv inomhus, men vid längre sträckor och utomhus använder han manuell rullstol eller elrullstol. Dagsformen styr hur nedsatt balansen är.

Toalettbesök: Utförs självständigt med hjälp av handtag.

På- och avklädning: [REDACTED] kan ta på och av kläder själv. Han klarar välkända dragkedjor, medan nya sådana kräver en inlärningsperiod. Dragkedjor på vissa ytterplagg har han svårt att klara. Han kan inte knyta skosnören.

Personlig hygien: Sitt ansikte tvättar han själv. Om det finns en duschpall, antihalk på golvet och handtag på väggen kan han duscha själv. Tillsyn behövs på grund av den stora fallrisken.

Övrig kroppsvård: Vid tandborstning behövs hjälp pga. [REDACTED] kraftiga och yviga rörelser som medför att det inte blir rent. Även nagelklippning och att fixa håret behövs det hjälp med.

Kommunikation: Talet är långsamt och relativt otydligt. Han har svårigheter att plocka fram ord och kunskap, men kan påkalla uppmärksamhet, telefonera och skriva på dator. Det är svårt att skriva på hand och att läsa text på tv.

Matlagning: [REDACTED] deltar inte i matlagning. Han har svårt att öppna förpackningar och med tvåhandsaktiviteter.

Städning: Han plockar undan men behöver hjälp med damning och dammsugning.

Handling: Utförs inte. [REDACTED] klarar att ta ut pengar ur bankomat men behöver hjälp med att knappa in koden när han handlar med kort.

Information: Arbetsminnet är nedsatt och han har svårt att ta in information i flera steg. Han blir snabbt uttröttbar framförallt när det är mycket intryck och folk omkring honom. Han processar långsamt och har svårt att hantera tidspress.

I sin sammanfattning anger [REDACTED] att [REDACTED] behöver stöd och hjälp i alla aktiviteter, det finns en stor säkerhetsrisk om han inte har någon person bredvid sig som stöd i flera aktiviteter. Det är önskvärt att han får stöd från någon annan än familjemedlem.

Förvaltningsrättens bedömning

[REDACTED] har yrkat att målet ska handläggas med förtur. Förvaltningsrätten har handlagt målet så skyndsamt det varit möjligt. Förvaltningsrätten avgör genom dom denna dag även frågan om ytterligare assistanstimmar än de som nämnden beviljat honom i avvaktan på det överklagade beslutet i detta mål (mål nr. 2855-16) och frågan om en tillfällig utökning av assistans sommaren 2016 (mål nr. 3746-16).

Frågan i det här målet är om [REDACTED] uppfyller de kriterier som finns för att kunna omfattas av personkrets 1 § 3 LSS. Tidigare beslut om personlig assistans har varit tidsbegränsat och en ny prövning måste då göras. Även om ett funktionshinder kan bedömas som stort och varaktigt måste det inte nödvändigtvis medföra betydande svårigheter i den dagliga livsföringen (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 1999 ref. 54).

Det är förhållandena vid nämndens beslut som prövas. I personkretsbedömningen har utredning från läkare och arbetsterapeut ett högre bevisvärde, i den mån de innehåller ett motiverat ställningstagande som bygger på analys och objektiv undersökning. Det har inte framkommit annat än att [REDACTED] [REDACTED] bedömning i huvudsak baseras på uppgifter från anhöriga. I denna situation är det främst intyget från [REDACTED] som är ut-

gångspunkt för prövningen, då detta bygger på observation och utredning med elevhemspersonal (jfr. Kammarrätten i Göteborgs dom den 4 september 2015 i mål nr 2556-14 där intyg som i huvudsak byggde på anhörigs utsagor gavs mindre betydelse i personkretsbedömningen). Vidare kan den personkretsbedömning som gjorts av samma arbetsterapeut tillsammans med skolpersonal och andra professionella bedömare i senare kompletterande intyg, inte ges någon avgörande betydelse.

När det gäller personkretsbedömningen framgår det av utredningen att [REDACTED] huvudsakligen klarar att äta och dricka själv. Han går utan hjälpmedel inomhus, men använder rullstol eller elrullstol vid längre sträckor både inne och ute. Toalettbesök och dusch klarar han självständigt, dock med tillsyn vid sistnämnda moment. Även på/avklädning klarar han till största del själv. Kammarrätten i Sundsvall har i dom den 31 oktober 2013 i mål nr 555–556-13 ansett att den enskilde i viss omfattning bör kunna anpassa sitt klädval för att om möjligt själv klara på- och avklädning. När sådana kläder som är svåra att ta av och på behöver användas bör hjälpbehovet kunna tillgodoses vid de tillfällena. [REDACTED] har även ett hjälpbehov med tandborstning, nagelklippning och att fixa håret. Därutöver behövs hjälp med matlagning och uppläggning, viss städning och inhandling. Kommunikationsmässigt får han bedömas vara tämligen självständig.

Även om [REDACTED] konkreta kognitiva och fysiska oförmåga således är stor, bör den kunna jämföras med omständigheterna i Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2012 ref. 8. I det rättsfallet ansågs en stomiopererad person med diabetes som drabbats av flera blodproppar i hjärnan och haft ett inte obetydligt hjälpbehov, inte omfattas av personkretsen i 1 § 3 LSS, då hon själv kunnat klä sig på övre delen av kroppen och duscha om hon fått hjälp upp och ned från badbrädan samt klarat toalettbesök och att äta. Personen var stel i kroppen, gick utan hjälpmedel i bostaden och utomhus med käpp eller rollator men - av rädsla för att falla - inte på egen hand. Personen hade dessutom försämrat närminne och enklare afasi, behövde

hjälp med pedikyr, inköp av dagligvaror, matlagning samt städning. I den jämförelsen framstå inte [REDACTED] nedsättningar som väsentligen mer uttalade.

Inte heller de säkerhetsrisker som beskrivs i det kompletterande intyget daterat den 14 november 2016, ger omedelbart en personkretstillhörighet. Detta eftersom de inte är närmare dokumenterade eller verifierade.

I bedömningen av om hjälpbehovet är omfattande ska också, enligt lagens förarbeten, beaktas den hjälp [REDACTED] får från övriga samhället. Genom att bo på Riksgymnasiet för rörelsehindrade får han omfattande hjälpinsatser.

Sammantaget gör detta att [REDACTED] har stora och varaktiga funktionshinder vid provningstidpunkten. Han klarar ändå en stor del av vardagen själv. Han har hjälp av sitt boende och får här tillfälle till ett gott liv för en tonåring. Trots de svårigheter [REDACTED] har är dessa, även om de är stora, inte så stora att de ger det omfattande behov av stöd och service som krävs för att tillhöra personkretsen enligt 1 § 3 p. LSS. Den hjälp han behöver får därför tillgodoses med stöd av annan lagstiftning, bland annat socialtjänstlagen (2001:453) som ger ett yttersta skydd för enskilda.

Överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D)

Birgitta Holmgren

Lagmannen Birgitta Holmgren och nämndemännen Uno Björkman, Bo-Enar Karlsson och Rolf Westmar har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Anders Sanner.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.